

EXTRAUPPGIFTER

Bokföring

Nivå 1 – kapitel 2

Bokföring Nivå 1

Kapitel 2

Instuderingsfrågor

---

1. Vad är syftet med *löpande bokföring* i ett företag?

---

2. Vad är ett *T-konto* och hur används det i bokföring?

---

3. Förklara skillnaden mellan *resultatkonton* och *balanskonton*.

---

4. Vad innebär det att "*motboka*" vid en affärshändelse?

---

5. Vad är en *kundfordring* och när uppstår den?

---

6. Vad är en *leverantörsskuld* och när uppstår den?

---

7. Förklara skillnaden mellan *ränta* och *amortering*.

---

8. Varför är det viktigt för företag att förstå både *manuell bokföring* och *bokföringsprogram*?

Kryssfrågor

---

1. Vad är syftet med löpande bokföring?

- A) Att bokföra endast årets viktigaste händelser
- B) Att registrera affärshändelser när de sker
- C) Att göra bokföringen en gång per år
- D) Att räkna ut årets resultat

2. Vad visar ett T-konto?

- A) Företagets totala resultat
- B) En sammanställning av alla kostnader
- C) Hur en affärshändelse påverkar debet och kredit
- D) Hur mycket som ska betalas i skatt

3. Vilken kontoklass tillhör tillgångar?

- A) Klass 1
- B) Klass 2
- C) Klass 3
- D) Klass 7

4. Varför kallas konton i klass 3–7 för resultatkonton?

- A) De visar företagets balans
- B) De används för att räkna ut tillgångarna
- C) De används för att räkna ut årets resultat
- D) De visar företagets lån

5. Vad betyder det att motboka?

- A) Att bokföra felaktiga händelser två gånger
- B) Att skriva samma belopp på två konton
- C) Att sortera konton i balans och resultat
- D) Att nollställa ett konto vid årets slut

6. När uppstår en kundfordring?

- A) När ett företag betalar en faktura
- B) När företaget gör ett inköp på kredit
- C) När en kund betalar direkt
- D) När företaget säljer något på kredit

7. Var bokförs leverantörsskulder?

- A) I kontoklass 1 som en tillgång
- B) I kontoklass 2 som en skuld
- C) I kontoklass 3 som en intäkt
- D) I kontoklass 7 som en kostnad

8. Vad är ränta enligt texten?

- A) En kostnad eller intäkt beroende på situation
- B) En amortering på lånet
- C) En vinst företaget får på försäljning
- D) Den summa företaget säljer för under året

9. Varför är amortering ingen kostnad?

- A) För att den är en intäkt
- B) För att den inte påverkar konton
- C) För att man bara betalar tillbaka lånade pengar
- D) För att den bokförs i kontoklass 8

10. Vad används BAS-kontoplanen till?

- A) Att bestämma löner
- B) Att räkna ut företagets skatt
- C) Att veta vilka konton som ska användas och när
- D) Att planera företagets marknadsföring

Diskussionsfrågor

Diskussionsfråga 1

Kan en affärshändelse påverka enbart resultatkonton (klass 3-7)? Varför eller varför inte?

Motivera med exempel från bokföringen.

Diskussionsfråga 2

Anta att ett företag säljer varor för 80 000 kr på kredit i december, men kunden betalar först i januari nästa år. När ska företaget ta upp intäkten och varför?

Förklara utifrån hur balanskonton och resultatkonton samspelar.

Sant eller falskt

	SANT	FALSKT
Resultatkonton kan påverkas utan att något balanskonto påverkas.		
En kundfordring uppstår när företaget säljer något på kredit.		
Leverantörsskulder bokförs i kontoklass 1.		
Amortering är en kostnad i resultaträkningen.		
BAS-kontoplanen används för att veta vilka konton som ska användas.		
Ett T-konto visar debet på vänster och kredit på höger.		
Ränta kan vara både en intäkt och en kostnad.		
Ett inköp på kredit skapar en kundfordring.		
När kunden betalar minskar kundfordring.		
Balanskonton består av intäkter och kostnader.		

Dilemman

Dilemma 1

AB Blick har under högsäsongen köpt in varor från leverantören Slick Shades AB för 65 000 kr på kredit. Betalning ska ske den 30 januari, men på företagets företagskonto finns bara 37 000 kr. Blick har kundfordringar på 50 000 kr, men dessa kommer att betalas först i februari.

Leverantören skickar ett mejl om att betalningen måste komma i tid, annars pausas kommande leveranser. Ekonomichefen står nu inför två alternativ:

1. Betala i tid. Detta tömmer nästan kontot och riskerar att Blick inte kan betala andra räkningar.
2. Vänta tills kundfordringarna betalas i februari. Då riskerar man relationen till leverantören – och dessutom eventuella påminnelseavgifter och extra kostnader.

Vilket alternativ är bäst för AB Blick och hur bör företaget resonera ekonomiskt och bokföringsmässigt?

Dilemma 2

AB Blick har 240 000 kr på sitt företagskonto. Banken ger 2 % ränta på sparkontot. Samtidigt har AB Blick ett banklån på 900 000 kr med 4 % ränta. Företaget funderar på om de ska amortera 100 000 kr extra, eller om de ska låta pengarna ligga kvar för att stärka likviditeten.

Ekonomichefen är splittrad kring frågan. Det som talar för amortering är att räntan på lånet är högre än ränteintäkten. En amortering skulle alltså spara pengar. Det som talar mot amortering är att om AB Blick amorterar extra kan likviditeten bli för låg innan vårens försäljning kommer igång.

Vad är bäst för AB Blick – att amortera extra eller att behålla pengarna på företagskontot? Hur bör de resonera utifrån räntekostnad, ränteintäkt, amortering och likviditetsbehov?

Bokföringsuppgifter

Obs! Ingen moms i uppgifterna och glöm inte att skriva saldo på varje konto.

Uppgift 1

AB Blick har haft ett antal affärshändelser som nu ska bokföras:

Verifikation 1 – AB Blick tar ett banklån på 250 000 kronor pengarna placeras på företagskontot.

Verifikation 2 – AB Blick gör ett kreditinköp på varor för 55 000 kronor.

Verifikation 3 – En större kreditförsäljning sker till ett annat företag för 80 000 kronor.

Verifikation 4 – Butiken gör en kontantförsäljning på 800 kronor.

Verifikation 5 – Butiken gör en överföring från kassakontot till företagskontot på beloppet 300 kronor.

Verifikation 6 – AB Blick betalar för kreditinköpet på varor till sin leverantör.

Verifikation 7 – AB Blick får betalt från kunden som betalar till företagskontot.

Bokför affärshändelserna, beräkna saldot och skriv affärshändelsen nummer i parentes (motboka) före.

1510 Kundfordring	
Saldo:	

2350 Banklån	
	Saldo:

1910 Kassa	
Saldo:	

2440 Leverantörsskuld	
	Saldo:

1930 Företagskonto	
Saldo:	

4010 Varuinköp	
Saldo:	

3010 Varuförsäljning	
	Saldo:

Uppgift 5

Butiken i Eskilstuna har ett banklån på 880 000 kronor och räntan på lånet är 3,5 procent. Företaget amorterar även 45 000 kronor den sista september. På sitt företagskonto har företaget 550 000 kronor och har från banken en ränta på 1,5 procent.

A. Hur stor är företagets räntekostnad per år?

Svar: _____

B. Hur stor är företagets ränteintäkt för detta år?

Svar: _____

Verifikat 1 - Bokför banklånet, pengarna har placerats på företagskontot

Verifikat 2 - Bokför amorteringen som betalas från företagskontot

Verifikat 3 - Bokför årsräntekostnaden som betalas via företagskontot

Verifikat 4 - Bokför amorteringen som betalas via företagskontot

Verifikat 5 - Bokför årsränteintäkten som förs in på företagskontot

Bokför affärshändelserna, beräkna saldot och skriv affärshändelsen nummer i parentes före

1930 Företagskonto	
Saldo:	

2350 Banklån	
	Saldo:

8310 Ränteintäkt	
	Saldo:

8410 Räntekostnad	
Saldo:	

Uppgift 6

Nya verifikat har kommit in till ekonomiavdelningen, så det är bara att ta tjuren vid hornen och bokföra dessa affärshändelser.

Verifikation 1 – AB Blick säljer varor för 42 000 kr på kredit till en företagskund.

Verifikation 2 – Kunden betalar 30 000 kr av sin skuld, pengarna betalas till företagskontot. Resten är fortfarande obetalt.

Verifikation 3 – AB Blick köper in varor från leverantören SunTrade AB för 28 000 kr på kredit.

Verifikation 4 – AB Blick betalar av 18 000 kr till leverantören via företagskontot. Resterande skuld kvarstår.

Verifikation 5 – AB Blick dagskassa uppgår på 22 500 kr samtliga kunder har betalat till företagskontot.

Verifikation 6 – Företaget tar ett banklån på 65 000 kr, pengarna placeras på företagskontot.

Verifikation 7 – Företaget får en ränteintäkt från banken på 2 800 kr.

Verifikation 8 – AB Blick betalar ränta på sitt lån, räntekostnaden är 6 200 kr.

Verifikation 9 – Företaget amorterar 20 000 kr på sitt banklån via företagskontot.

Bokför affärshändelserna, beräkna saldot och skriv affärshändelsens nummer i parentes före.

1510 Kundfordringar	
Saldo:	

2350 Banklån	
	Saldo:

1930 Företagskonto	
Saldo:	

2440 Leverantörsskuld	
	Saldo:

8310 Ränteintäkt	
	Saldo:

8410 Räntekostnad	
Saldo:	

Uppgift 7

Dags för dig som ekonom att hjälpa AB Blick att bokföra dessa affärshändelser:

Verifikation 1 – AB Blinks dagskassa uppgår 11 200 kr samtliga kunder har betalat till företagskontot.

Verifikation 2 – AB Blick köper in varor på kredit för 22 500 kr.

Verifikation 3 – AB Blick tar ett banklån på 280 000 kr, pengarna sätts in på företagskontot.

Verifikation 4 – Företaget köper nya inventarier kontant via företagskontot för 210 000 kr.

Verifikation 5 – AB Blick gör en kreditförsäljning till en företagskund på 48 000 kr.

Verifikation 6 – Kunden som är skyldig 48 000 kr betalar in till företagskontot.

Verifikation 7 – AB Blick betalar leverantörsskulden 22 500 kr via företagskontot.

Verifikation 8 – Amortering av banklånet 30 juni, 20 000 kr betalning sker via företagskontot.

Verifikation 9 – Banken betalar ränteintäkt på saldo 540 000 kr med 1,8 %, utbetalas till företagskontot den 31/12.

Verifikation 10 – Årsräntekostnad på banklånet med 3,9 % beräknas för året och betalas den 31/12 via företagskontot. Glöm inte bort amorteringen som gjordes den 30 juni.

Bokför affärshändelserna, beräkna saldot och skriv affärshändelsens nummer i parentes före.

1220 Inventarier

Saldo:	

2350 Banklån

Saldo:	

1510 Kundfordringar

Saldo:	

2440 Leverantörsskuld

Saldo:	

1930 Företagskonto

Saldo:	

4010 Varuinköp

Saldo:	

3010 Varuförsäljning

Saldo:	

8410 Räntekostnad

Saldo:	

8310 Ränteintäkt

Saldo:	

Begrepp

Träna på begreppen

Vad betyder begreppen egentligen? Att kunna använda rätt begrepp inom företagsekonomi är A och O.

För varje begrepp på de följande sidorna ska du:

1. Förklara begreppet med egna ord.
2. Ge ett konkret exempel från AB Blick.
3. Beskriv varför begreppet är viktigt att kunna och förstå i företagsekonomi.

Begrepp att arbeta med:

Verifikation

Faktura

Kundfordringar

Leverantörsskulder

Amortering

Ränta

Lånebelopp

Här är ett exempel på hur du kan skriva:

Affärshändelse, exempel

Förklaring

En ekonomisk händelse som påverkar företagets pengar, tillgångar, skulder, inkomster eller kostnader.

Exempel

AB Blick säljer ett par solglasögon för 1 500 kr. Detta registreras som en affärshändelse.

Varför är detta viktigt att kunna?

För att all bokföring bygger på korrekt identifierade affärshändelser.

Verifikation

Förklaring:

Exempel AB Blick

Varför är detta viktigt att kunna?

Faktura

Förklaring

Exempel AB Blick

Varför är detta viktigt att kunna?

Kundfordringar

Förklaring

Exempel AB Blick

Varför är detta viktigt att kunna?

Leverantörsskulder

Förklaring

Exempel AB Blick

Varför är detta viktigt att kunna?

Amortering

Förklaring

Exempel AB Blick

Varför är detta viktigt att kunna?

Ränta

Förklaring

Exempel AB Blick

Varför är detta viktigt att kunna?

Lånebelopp

Förklaring

Exempel AB Blick

Varför är detta viktigt att kunna?
